

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/22/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121446732
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6121446732.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Kataríny Krochtovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, právne zastúpený Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovaným: 1./ T. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX C. a 2./ Y. H., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX C., obaja právne zastúpení JUDr. Ing. Adrián Cupák, advokát, so sídlom Goldbergera 249/1, 089 01 Svidník, IČO: 40 803 350, o zaplatenie 14.678,09 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. SK-5Csp/114/2021-266 zo dňa 23. februára 2024, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalovaným náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol (cit.):

„I. Žalobu zamieta.

II. Žalovaným priznáva náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu, o ktorých výške bude rozhodnuté v lehote 60 dní po právoplatnosti samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 37 ods. 1, § 39, 52 ods. 1, § 53 ods. 9, § 524 ods. 1 a ods. 2, § 525 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o bankách“) a § 215 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že žalobca sa žalobou domáhal proti žalovaným zaplatenia sumy 14 678,09 eur s prísl. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.12.2020 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. (právny predchodca žalobcu) a žalobcom mu bola postúpená pohľadávka voči žalovaným. Postupca uzatvoril so žalovanými dňa 15.07.2015 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 21 000 eur. Žalovaní sa poskytnutý úver zaviazali splatiť v pravidelných mesačných splátkach. V uvedenej veci postupca zaslal žalovaným štyri výzvy- výzva zo dňa 09.07.2020, výzva zo dňa 11.08.2020, výzva zo dňa 10.9.2020 a výzva zo dňa 22.12.2020. Vzhľadom na to,

že žalovaní aj napriek opakovaným výzvam žalobcu neplnili v stanovených termínoch dohodnuté splátky, právny predchodca žalobcu v súlade s príslušnými ustanoveniami Zmluvy a ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pristúpil ku dňu 10.08.2020 k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Pohľadávka žalovaných predstavovala ku dňu postúpenia sumu vo výške 17 737,57 eura, ktorá pozostávala z istiny vo výške 14 636,47 eur, z riadneho úroku vo výške 2 718,50 eur, z úroku z omeškania vo výške 340,98 eur a poplatkov vo výške 41,62 eur.

4. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd dospel k záveru, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný, a preto žalobu zamietol. Mal za to, že právny úkon zosplatnenia v predmetnom prípade je neplatným právnym úkonom, nakoľko tento neobsahoval identifikáciu splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol peňažný dlh zosplatiť. Uviedol, že ak právny úkon zosplatnenia neobsahuje konkretizáciu splátky, pre ktorú veriteľ využil svoje oprávnenie prislúchajúce mu z ust. § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka bolo potrebné tento úkon považovať za neurčitý a nejasný. Takýto postup vyvolával dôvodné pochybnosti o tom, či došlo k dodržaniu zákonom stanovenej minimálnej lehoty troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľa, ako aj o tom, kedy začala plynúť trojročná premĺčacia lehota upravená v ust. § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka. Takýto právny úkon bol v zmysle ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatným. Podporne poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/18/2022 zo dňa 28.11.2022. Vzhľadom na neplatnosť zosplatnenia v danom prípade nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky. V nadväznosti na uvedené poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp zn. 2Cdo/203/2021 zo dňa 29.05.2023, ktorý sa v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal problematikou postúpenia pohľadávky v zmysle ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. V danom prípade dovolací súd konštatoval absolútnu neplatnosť postupnej zmluvy pre jej rozpor so zákonom. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca síce opakovane vyzval žalovaných na zaplatenie pohľadávky, avšak ani u jedného zo žalovaných nepreukázal doručenie listín zo dňa 10.09.2020 a zo dňa 22.12.2020. Uviedol, že v zmysle judikátu R 60/2018, v ktorom dovolací súd konštatoval, že pre postúpenie pohľadávky v zmysle zákona o bankách je potrebné splnenie prísnejších pravidiel, ako je tomu v prípade postúpenia pohľadávky v zmysle všeobecných pravidiel Občianskeho zákonníka. Pre platné postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách sa vyžaduje kumulatívne splnenie všetkých podmienok upravených v danom ustanovení, a to predovšetkým, že pohľadávka, resp. jej časť môže byť postúpená len vtedy ak je splatná a až po predchádzajúcej písomnej výzve banky. Ďalej uviedol, že súdna prax opakovane konštatovala, čo sa považuje za písomnú výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, pričom za takúto výzvu nie je možné považovať oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. Súd uviedol, že obsahom spisu sú výzvy (4x) veriteľa na zaplatenie pohľadávky, avšak ani jedna z týchto výziev neobsahuje upozornenie na omeškanie tej ktorej splátky. Zároveň uviedol, že listina zo dňa 10.09.2020 obsahuje poučenie o možnosti postúpenia pohľadávky, avšak žalobca nepreukázal jej doručenie žalovaným, dokonca nepreukázal, že by bola žalovanému v 2./ rade táto výzva doručená. O uvedenom svedčala aj obálka o neprevzatí zásielky v odbernej lehote. Súd prvej inštancie konštatoval, že doručenie je jednoduchým právnym úkonom žalobcu (právneho predchodcu žalobcu) a teda nemohlo ho zaťažovať opakované poslanie predmetnej listiny, a to najmä s ohľadom na to, že žalovaní si zásielky riadne preberali. Zároveň vyvstali pochybnosti o dodržaní zákonnej 90-dňovej lehoty v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, keď pohľadávka žalobcu bola postúpená dňa 14.12.2020, a teda výzva zo dňa 10.09.2020 musela byť doručená najneskôr 14.09.2020. O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 2 CSP, a to tak, že priznal žalovaným náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

5. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a to z dôvodu ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za nepreskúmateľné a nepredvídateľné. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Mal za to, že právny záver súdu o neplatnosti zosplatnenia je nesprávny a nie je zrejme z akého zákonného ustanovenia súd čerpal. Nestotožnil sa s konštatovaním súdu prvej inštancie o neplatnosti právneho úkonu zosplatnenia pre nešpecifikáciu konkrétnej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol toto právo uplatniť. Uviedol, že veriteľ nebol povinný uvádzať konkrétnu splátku, pre ktorú pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, nakoľko takúto podmienku nevyžaduje ani Občiansky zákonník v žiadnom jeho ustanovení. Poukázal na to, že Najvyšší súd SR už posudzoval podmienky platnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pri spotrebiteľských úveroch, pričom jeho závery sú obsiahnuté v rozhodnutí zverejnenom pod č. R 29/2023. Hoci Najvyšší súd SR v uvedenom rozhodnutí neodpovedal priamo na otázku, či je veriteľ v podaní, ktorým sa mimoriadne zosplatnenie uplatňuje povinný uviesť

konkrétnu splátku, pre ktorú pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, zastal podľa žalobcu názor, že skutkové vymedzenie splátky, pre nesplnenie ktorej dochádza k uplatneniu uvedeného práva veriteľom nie je náležitosťou takéhoto úkonu. Vymedzenie splátky pre nesplnenie ktorej došlo k uplatneniu tohto práva je otázkou právnou a nie skutkovou. Mal za to, že súd prvej inštancie zastal opačný názor ako dovolací súd, pričom vo svojom odôvodnení sa obmedzil len na citovanie rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ktoré je vzhľadom na rozhodovaciu prax odvolacieho súdu potrebné považovať za prekonaný. Podľa názoru žalobcu identifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú pristúpil veriteľ k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru nemá vplyv na posudzovanie platnosti tohto právneho úkonu. Uviedol, že podstatnou právnou skutočnosťou v čase vyhlásenia splatnosti je výlučne posudzovanie toho, či veriteľ mal splnené podmienky podľa ust. § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Zastával názor, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť uviesť v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, či výzve podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, konkrétnu splátku, s ktorou je dlžník v omeškaní. Uvedené nemožno vyvodiť ani jazykovým a ani gramatickým výkladom dotknutého ustanovenia. Špecifikácia takejto splátky by bola, ako to vyplýva aj z aktuálnej rozhodovacej praxe nadbytočná. Mal za to, že jeho právny predchodca dodržal aj podmienky, ktoré mu ukladá ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Závery súdu prvej inštancie vyplývajúce z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/18/2022 považoval za prekonané a nesprávne. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti mal teda za to, že je v danom prípade aktívne vecne legitimovaný. Ďalej uviedol, že predloženými výzvami v prvoinštančnom konaní za rok 2017, 2018, 2019 a 2020 preukázal, že žalovaní si opakovane neplnili svoje zmluvné povinnosti, pričom pre posúdenie platnosti postúpenia boli podstatné výzvy z roku 2020, ktoré boli doručované na zmluvne dohodnutú adresu žalovaných. Žalovaní si predmetné zásielky preberali, o čom svedčili aj doručky podľa ust. § 206 CSP. Uviedol, že i výzvami za rok 2020 ako aj k samotnému Oznámeniu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti predložil aj doručky, a teda splnil podmienky pre platné postúpenie pohľadávky podľa Zákona o bankách. Zároveň uviedol, že žalobcovi, nevyplývala povinnosť aby realizoval v súvislosti so zosplatnením a postúpením pohľadávky dve výzvy (jednu podľa ust. § 23 ods. 9 Občianskeho zákonníka druhú podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalobca mal za to, že ust. § 92 ods. 8 pojednáva o akejkoľvek písomnej výzve, bez osobitných náležitostí, pričom za takúto výzvu možno považovať aj výzvu, ktorou sa vyhlásila predčasná splatnosť úveru. Taktiež uviedol, že v tejto výzve v zmysle záverov nadriadeného súdu nemusí informovať o možnosti postúpenia pohľadávky na tretiu osobu. Žalobca mal za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je správne, nakoľko nedošlo k postúpeniu tzv. živého úveru podľa ust. § 17 ods. 1 ZoSÚ a v danom prípade boli splnené všetky podmienky pre platné postúpenie pohľadávky. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil, a to tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie, resp. aby ho zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Taktiež si vyčíslil trovy odvolacieho konania.

6. Žalovaní v 1./ a v 2./ rade vo vyjadrení k odvolaniu uviedli, že žalobca pri zosplatnení úveru nepostupoval v súlade so zákonom, keď vo výzve neidentifikoval splátkou, pre ktorú pristúpil k zosplatneniu úveru a preto bolo potrebné tento právny úkon považovať za neplatný v zmysle ust. § 37 Občianskeho zákonníka. Podporne odkázali na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove a navrhli, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu potvrdil a priznal im náhradu trov konania.

7. V replike žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. 01.2024 sp. zn. 1Cdo/123/2022, a uviedol, že zotrváva na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

8. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 CSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 CSP a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnym právnym posúdením, a teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím

na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

11. Odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

12. Odvolateľ v danom prípade namietal nesprávne právne posúdenie súdu prvej inštancie, ktorým dospel k záveru o neplatnosti právneho úkonu zosplatnenia pre absenciu identifikácie splátky, pre ktorú právny predchodca žalobcu pristúpil k oprávneniu vymedzenom v ust. § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Namietal, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť pre veriteľa označiť vo výzve pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru splátku, pre nesplnenie ktorej došlo k predčasnej splatnosti úveru.

13. Primárne sa súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí zaoberal, či bola splnená otázka vecnej legitímácie ktorou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jedna zo strán sporu nositeľkou určitého hmotnoprávneho oprávnenia (je aktívne legitimovaná) a na druhej strane sporu spočíva určitá hmotnoprávna povinnosť (je pasívne legitimovaná). Nedostatok vecnej legitímácie (aktívnej alebo pasívnej) vedie vždy k zamietnutiu žaloby meritórnym rozhodnutím. Otázku, kto je v tom-ktorom prípade aktívne a pasívne vecne legitimovaný, musí súd riešiť vždy skôr než pristúpi k riešeniu otázky existencie alebo neexistencie nároku.

14. Súd prvej inštancie správne právne posúdil zmluvu zo dňa 15.07.2017 uzavretú medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými v 1./ a v 2./ rade ako zmluvu spotrebiteľskú a správne na daný zmluvný vzťah aplikoval právnú úpravu o ochrane spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o bankách. Keďže v danom prípade banka pre neplnenie povinností žalovaných vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, správne sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou, či došlo k platnému zosplatneniu úveru. S poukazom na to, že banka pohľadávku z predmetnej zmluvy postúpila na žalobcu, správne súd prvej inštancie skúmal, či tomuto právnemu úkonu možno pripísať účinky platného postúpenia.

15. V predmetnom prípade bola pohľadávka voči žalovaným postúpená na žalobcu Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 14.12.2020. Právny predchodca žalobu - Slovenská sporiteľňa, a.s.- Zmluvou o postúpení pohľadávok postúpil na žalobcu pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní.

16. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnú normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka naplnená nebola.

17. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Rozhodujúcou okolnosťou v predmetnom prípade bola skutočnosť, že medzi stranami sporu, t.j. medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými v 1./ a v 2./ rade bola uzatvorená Zmluva, ktorá má spotrebiteľský charakter. V prípade zmlúv spotrebiteľského charakteru je pre platnosť postúpenia pohľadávky potrebné zohľadniť špeciálne ustanovenie k ust. § 565 Občianskeho zákonníka, a to ust. §

53 ods. 9. Predmetné ustanovenie upravuje osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatiť celý dlh. Vychádzajúc z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, môže veriteľ uplatniť právo vyplývajúce z ust. § 565 Občianskeho zákonníka po kumulatívnom splnení dvoch podmienok. Prvou z nich je že toto právo na jednorazové splatenie pohľadávky môže veriteľ uplatniť najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Druhou kumulatívnou podmienkou je, že dodávateľ povinný pre zosplatením pohľadávky upozorniť spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Čo sa týka v poradí druhej kumulatívnej podmienky pod upozornením má zákonodarca na mysli adresovanú písomnosť, ktorá sa musí nevyhnutne dostať do dispozičnej sféry spotrebiteľa. Výzva dodávateľa je hmotnoprávny jednostranný právny úkon, ktorý musí spĺňať podmienky jasnosti, určitosti a zrozumiteľnosti a jeho forma musí korešpondovať s formou právneho úkonu, ktorým sa zakladal spotrebiteľský záväzok. Zákon s nesplnením uvedených podmienok dodáva, že ak jednostranné predčasné zosplatenie nebude spĺňať náležitosti právneho úkonu, bude postihnuté vadami podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch.

21. Odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu o tom, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplývala žalobcovi povinnosť vo výzve spojenej s predčasným zosplatením identifikovať splátku, pre nesplnenie ktorej došlo k predčasnej splatnosti úveru. Takáto požiadavka vyplýva z § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. Každý právny úkon, ktorý má byť platný, musí byť okrem iného určitý a zrozumiteľný.

22. Zároveň odvolací súd dáva do pozornosti aj skoršie rozhodnutia, v ktorých sa zaoberal uvedenou problematikou, viď rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/23/2023, 2CoCsp/14/2024 a sp. zn. 22CoCsp/30/2023 a odvolací súd nevidí dôvod od právneho názoru vyjadreného v predmetných rozhodnutiach.

23. V naznačených súvislostiach odvolací súd poukazuje napr. na svoje skoršie rozhodnutie vo veci sp. zn. 7CoCsp/23/2023 zo dňa 19.02.2024, z ktorého tiež vyplýva: „Nešpecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, spôsobuje neurčitosť takéhoto úkonu, nakoľko bez takejto špecifikácie nemožno posúdiť splnenie zákonom vyžadovanej podmienky vyplývajúcej z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňujúcej uplatnenie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka najskôr až po uplynutí presne špecifikovanej zákonnej lehoty od omeškania so zaplatením nie akejkoľvek, ale veriteľom konkrétne určenej splátky, čo je významné najmä v prípade dlhodobého neuhrádzania splátok zo strany dlžníka. Nedodržanie zákonom stanovenej lehoty na uplatnenie práva vyplývajúceho z ust. § 565 Občianskeho zákonníka, totiž spôsobuje absolútnu neplatnosť takéhoto úkonu (§ 39 Občianskeho zákonníka).“

24. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, právny úkon, akým je zosplatenie celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splátky, musí obsahovať aj dôležitý údaj akým je identifikácia splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu. V prípade, ak právny úkon zosplatenia neobsahuje konkretizáciu splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol peňažný dlh zosplatiť je nejasný a neurčitý nakoľko vyvoláva dôvodné pochybnosti o tom, či došlo k dodržaniu zákonom stanovenej minimálnej lehoty troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľa, ako aj o tom, kedy začala plynúť trojročná premlčacia doba upravená v ust. § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka. Záver, podľa ktorého právny úkon zosplatenia je pre jeho neurčitosť neplatný podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka má oporu vo vykonanom dokazovaní.

25. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/165/2022, v ktorom sa dovolací súd zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie v prípade postúpenia pohľadávky banky na tretí (nebankový subjekt) v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. V danom rozhodnutí uviedol, že túto situáciu vyriešil dovolací súd už vo svojom skoršom rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí všeobecných súdov Slovenskej republiky ako R 60/2018, kde uzavrel, že „zákon č. 483/2001 Z.z. je kľúčovým právnym predpisom činnosť bánk, ktorého § 92 ods. 8 zároveň veľmi presne upravuje, za akých okolností môže banka postúpiť pohľadávku z úveru na inú banku a tiež aj na tretiu osobu, a to aj na osobu bez bankovej licencie a bez súhlasu dlžníka. Pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 vyššie citovaného zákona

musí banka a/ písomne vyzvať svojho klienta, aby dlh zaplatil a b/ ak je napriek písomnej výzve klient v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní čo i len s časťou dlhu, môže uplynutím uvedených 90 dní pohľadávku postúpiť. Postúpenie pohľadávky banky v rozpore s uvedenými zákonnými podmienkami je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom.“

26. Vyššie uvedené sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku špeciálnym predpisom. Len v prípade, ak by tieto podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt neboli splnené, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané a len v takom prípade by išlo o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ.

27. Ak je pre platnosť postúpenia potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v cit. § 92 ods. 8 zákona o bankách, je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 132 ods. 1 CSP a § 150 ods. 1 CSP tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností vedie k záveru o neplatnosti úkonu postúpenia pohľadávky, čo má za následok nepreukázanie aktívnej legitímácie postupníka. Zákon ale pre výzvu v zmysle cit. ustanovenia nestanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti. Z citovaného znenia sporného ustanovenia výslovne vyplýva len to, že banka môže postúpiť svoju pohľadávku, ak je napriek písomnej výzve banky jej klient/dlžník nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Z predmetného ustanovenia však pri použití žiadnej z výkladových metód nevyplýva povinnosť banky osobitne oznámiť klientovi možnosť postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu. Banka nie je povinná osobitne upozorňovať resp. informovať klienta/dlžníka na skutočnosť, že po márnom uplynutí lehoty na zaplatenie dlhu bude oprávnená postúpiť pohľadávku na inú osobu.

28. Ak banka klienta/dlžníka písomne vyzve na úhradu presne špecifikovanej konkrétnej sumy pohľadávky, možno takúto písomnosť považovať za výzvu pred postúpením, od ktorej doručenia musí uplynúť aspoň 90 dní a následne možno pohľadávku postúpiť, pretože dlžník bol upozornený na omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku. Z výzvy na zaplatenie nemusí výslovne vyplývať, že ak dlžník sumu neuhradí, veriteľ pristúpi k postúpeniu pohľadávky, musí z nej však byť bez akýchkoľvek pochybností zrejmá konkrétna špecifikácia pohľadávky, ktorú má dlžník uhradiť.

29. V predmetnom prípade síce žalobca adresoval žalovaným v 1/ a v 2./ rade viaceré výzvy, avšak ani v jednej z nich neidentifikoval splátku, pre ktorú pristúpil k využitiu oprávnenia prináležiaceho mu z ust. § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 53 ods. 9. Síce listina zo dňa 10.9.2020 obsahuje ponaučenie o možnosti postúpenia splátky, avšak žalobca, nepreukázal jej doručenie. Vo vyššie citovanom rozhodnutí dovolací súd konštatoval, že neobstojí taký právny záveru súdu o tom, že vo výzve podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách musí banka klienta informovať o možnosti postúpiť pohľadávku na tretiu osobu. Z listín, ktoré sú súčasťou súdneho spisu v predmetnom prípade vyplývalo, že právny predchodca žalobcu Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 11.08.2020, oznámil žalovaným, že pristúpil k uplatneniu svojho práva v zmysle ust. § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, avšak predmetné oznámenie neobsahuje identifikáciu konkrétnej splátky, pre ktorú toto oprávnenie využil. V zmysle vyššie načrtnutých východísk, preto odvolací súd nevidí dôvod na odklon od záverov vyjadrených v rozhodnutí dovolacieho súdu, ako aj skorších rozsudkov tunajšieho súdu, a preto sa stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie o neurčitosti právneho úkonu zosplatnenia úveru.

30. Odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre riadne zosplatnenie úveru, že právnym predchodcom žalobcu nedošlo k zosplatneniu úveru zákonným spôsobom pre neurčitosť tohto právneho úkonu (37 OZ) z dôvodu chýbajúcej identifikácie nezaplatenej splátky, pre ktorú sa právny predchodca žalobcu rozhodol zosplatiť úver. Banka svoju pohľadávku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere postúpila na žalobcu pred termínom konečnej splatnosti úveru a učinila tak v rozpore s ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a tiež § 92 ods. 8 zákona o bankách.

31. Na záver odvolací súd dodáva, že pokiaľ sa žalobca odvolával na viaceré rozhodnutia iných krajských súdov v obdobných veciach, treba uviesť, že nimi nie je odvolací súd viazaný, keďže tieto nepredstavujú ustálenú súdnu judikatúru, resp. rozhodovaciu prax, za ktorú možno považovať predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia tohto súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (k tomu aj R 71/2018).

32. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdzuje.

33. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, keďže na základe ním podaného odvolania odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Preto odvolací súd úspešným žalovaným priznal voči žalobcovi trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu.

34. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).